

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

**“ШАРГЫН ЭЗЭН” ХХК
НООС НООЛУУР ЭЭРЭХ ҮЙЛДВЭР ТӨСӨЛ**

**СҮХБААТАР ДҮҮРЭГИЙН 20-Р ХОРООНЫ НУТАГТ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛДАГ
ШАРГЫН ЭЗЭН ХХК-ИЙН 2023 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

Улаанбаатар 2023 он

БАТЛАВ:

БОАЖЯ-НЫ ХҮРЭЭЛЭН БУЙ ОРЧИН, БАЙГАЛИЙН НӨӨЦИЙН УДИРДЛАГЫН ГАЗРЫН ДАРГА _____ (А.ЭНХБАТ)

ЗӨВШӨӨРЧ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮҮРЭГ ХҮЛЭЭСЭН:

“ШАРГЫН ЭЗЭН”ХХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ
_____ (П.САНДАГСҮРЭН)

Гүйцэтгэгч: _____ Төсөл хэрэгжүүлэгч: _____
“ХАС ЦАБ” ХХК 20-Р ХОРООНЫ НУТАГТ ҮЙСЭЛЭН ДЭГЭЭСЭН “ШАРГЫН ЭЗЭН” ХХК
ШАРГЫН ЭЗЭН ХХК-ИЙН 2023 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

/АЖ АХУЙ НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР: 6586775/

Хянасан:

БОАЖЯ-ны ХБОБНУГ-ын ахлах шинжээч _____ /Д.ШИНЭЦЭЦЭГ/

Боловсруулсан:

“Шаргын Эзэн”-ХХК-ийн

Үйлдвэрлэлийн нягтлан бодогч _____ /Г.Алдармаа/

ГАРЧИГ

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

1.1. Төслийн нэр: “Ноос ноолуур ээрэх үйлдвэр” төсөл

2

1.2. Төсөл хэрэгжүүлэгч

1.3. Төсөл хэрэгжүүлэгчийн хаяг

1.4. Төслийн байршил:

1.6. Төслийн хүчин чадал

1.7. Төслийн дэд бүтэц

1.8. Ажиллах хүчин чадал

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ.. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

3.1 Агаарын чанар нөлөөлөх гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл

3.2 Газрын гадарга, хөрсний элэгдэл, эвдрэлд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл

3.3 Унд-ахуйн усны чанартай холбоотой авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээнүүд

Гүйцэтгэгч:

3.4 Ургамлан нөмрөгт үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл

Төсөл хэрэгжүүлэгч:

“БҮҮЛ ВОРЛД И КЭЙ ЭС” ХХК

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

3.5 Амьтны аймагт үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл

3.6 Нийгэм, эдийн засагт үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ, ХАМРАХ ХҮРЭЭ.....

5.1. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

5.2 Газрын гадарга, хөрсний элэгдэл, эвдрэлд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

5.3 Усны нөөц, чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах

5.4 Ургамлан нөмрөгт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах

5.5 Амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах

5.6 Нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах

5.7 Хатуу, шингэн хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

ГОЛ ҮР ДҮНГҮҮД БА НЭГДСЭН ДҮГНЭЛТ

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө

Ногоон байгууламж байгуулах төлөвлөгөө /ургамлан нөмрөг хамгаалах

ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

Зураг 1. Байршлын зураг

Зураг 2. Ээрэх үйлдвэрийн байрлал

Зураг 3. Цахилгаан хангамж

Зураг 4. Уурын зуух

Зураг 5. Галаас урьдчилан сэргийлэх самбар болон аюулгүй ажиллагааны самбар

Зураг 6. Худгийн байршил

Зураг 7. Үйлдвэрийн ариун цэврийн өрөө

Зураг 8. Бохир соруулах машин

Зураг 9. Бохир соруулдаг худаг

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 1. Самнах үйлдвэрийн талбайн солбилцол

Хүснэгт 2. Төслийн ажилчдын унд ахуйн усны тооцоо

Хүснэгт 3. Үйлдвэрүүдийн усны норм, тооцоо

Хүснэгт 4. Гүний худгийн товч мэдээлэл

Хүснэгт 5. Үйлдвэрийн хүчин чадал

Хүснэгт 6. Төслийн байршил, шийдэл, төлөвлөлт, хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон болзошгүй

Гүйцэтгэгч:
“ХАС ЦАГ” ХХК

Төсөл хэрэгжүүлэгч:
“ВҮҮД ВОРЛД И КЭЙ ЭС” ХХК

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

нөлөөллийн магадлах жагсаалт

Хүснэгт 7. Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд гарах зардал/төг/

Хүснэгт 8. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Хүснэгт 9. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө /ургамлан нөмрөг хамгаалах/

Хүснэгт 10. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

Хүснэгт 11. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө

Хүснэгт 12. БОМТ-г хэрэгжилтийн нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах хуваарь (эхний 5 жил)

Хүснэгт 13. Хяналт шинжилгээ

1. ВҮҮЛ ВОРЛД И КЭЙ ЭС ХХК-НЫ ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

1.1 Танилцуулга

Манай компани нь 2020 онд нэг хүний хувийн хөрөнгө оруулалтаар “Шаргын эзэн” ХХК нэртэйгээр байгуулагдсан. Тус компанийн ээрэх үйлдвэр нь хонины ноосон утас үйлдвэрлэх зориулалттай ноос самнах 2 шугам, ээрэх 2 шугам, ороох 1 шугам, ноосны холионы 1 шугам суурилуулан үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа эхлүүлсэн ба жилд 130 тонн ээрмэл утас үйлдвэрлэх хүчин чадалтай ба 12/1 номерын дан эрчтэй утас үйлдвэрлэж байна.

Ноосны холионы машин нь ноосыг задлаж бусад холионы материалтай тусгай зориулалтын тос болон антистатиктай хольж эмульсжүүлэн ноосны холиог амраах өрөө буюу лабазуудруу агаарын хоолойгоор зөөвөрлөдөг машин юм.

Ноос самнах машин нь холионы машинаар дамжиж эмульсжсэн ноосон холиог янз бүрийн номерын туузан зүүн гадрагатай үндсэн, ажлын, хуулах үүрэгтэй эргэлдэх голуудаар дамжуулан ноосыг ширхэгийн дагуу тэгшилж сунган ээрэх процессын бэлдэц болох цувималыг гаргаж авдаг.

Ээрэх машин нь самнах шугамаас гаргаж авсан цувималыг татаж сунган эрч оруулж ээрмэл утас болгон 500 ширхэг нарийн голонд ороодог.

Шилжүүлэн ороох машин нь ээрэх шугамын гаргасан нарийн гол бүхий утаснуудыг нэг голонд шилжүүлэн ороох эцэсийн дамжлага юм.

Эдүгээ 20 хүний орон тоотойгоор 1 жил тасралтгүй үйл ажиллагаагаа амжилттай явуулж байгаа үндэсний үйлдвэрлэл эрхлэгч компаниудын нэг бөгөөд хувийн хэвшлийн бүтэц зохион байгуулалт, менежменттэйгээр үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа 100% үндэсний хөрөнгө оруулалттай компани юм.

1.2. Төсөл хэрэгжүүлэгч:

Хувийн хөрөнгө оруулалттай “Шаргын эзэн” ХХК, Улсын бүртгэлийн дугаар:

9011819223, Регистрийн дугаар: 6586775, Газар эзэмших эрхийн гэрчилгээний дугаар

Төсөл хэрэгжүүлэгч:

“ВҮҮЛ ВОРЛД И КЭЙ ЭС” ХХК

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

000321414

Төсөл хэрэгжүүлэгчийн хаяг:

Улаанбаатар хот, Сүхбаатар 20-р хороо, сэлбэ 10-1019 тоот. Утас:99728656,
Гүйцэтгэх Захирал П.Сандагсүрэн

1.3. Төслийн байршил:

“Шаргын Эзэн” ХХК-ний “ Ноос ноолуур ээрэх үйлдвэр” төсөл нь Нийслэлийн Сүхбаатар дүүргийн 20-р хорооны нутаг дэвсгэрт нийт 2800 квадрат метр талбайд байрлаж байна.

Хүснэгт 1.Ээрэх үйлдвэрийн талбайн солбилцол

	Уртра г			Өргөрө г		
	Градус	Мину т	Секун д	Градус	Мину т	Секунд
1	107	0	11.921	48	2	46.077
2	107	0	12.17	48	2	47.484
3	107	0	15.305	48	2	47.402
4	107	0	15.278	48	2	46.72
5	107	0	15.187	48	2	46.722
6	107	0	15.152	48	2	46.069

Гүйцэтгэгч:
“ХАС ЦАГ” ХХК

Төсөл хэрэгжүүлэгч:
“ВҮҮЛ ВОРЛД И КЭЙ ЭС” ХХК

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

Зураг 2. Ээрэх үйлдвэрийн байрлал

1.6. Төслийн хүчин чадал

Тус компанийн ээрэх үйлдвэр нь хонины ноосон утас үйлдвэрлэх зориулалттай ноос самнах 2 шугам, ээрэх 2 шугам, ороох 1 шугам, ноосны холионы 1 шугам суурилуулан үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа эхлүүлсэн ба жилд 130 тонн ээрмэл утас үйлдвэрлэх хүчин чадалтай ба 12/1 номерын дан эрчтэй утас үйлдвэрлэж байна.

Ноосны холионы машин нь ноосыг задлаж бусад холионы материалтай тусгай зориулалтын тос болон антистатиктай хольж эмульсжүүлэн ноосны холиог амраах өрөө буюу лабазуудруу агаарын хоолойгоор зөөвөрлөдөг машин юм.

Ноос самнах машин нь холионы машинаар дамжиж эмульсжсэн ноосон холиог янз бүрийн номерын туузан зүүн гадрагатай үндсэн, ажлын, хуулах үүрэгтэй эргэлдэх голуудаар дамжуулан ноосыг ширхэгийн дагуу тэгшилж сунган ээрэх процессын бэлдэц болох цувималыг гаргаж авдаг.

Ээрэх машин нь самнах шугамаас гаргаж авсан цувималыг татаж сунган эрч оруулж ээрмэл утас болгон 500 ширхэг нарийн голонд ороодог.

Шилжүүлэн ороох машин нь ээрэх шугамын гаргасан нарийн гол бүхий утаснуудыг нэг голонд шилжүүлэн ороох эцэсийн дамжлага юм.

1.7. Технологийн процесс

1.7.1. Ноосны холионы машин нь ноосыг задлаж бусад холионы материалтай тусгай зориулалтын тос болон антистатиктай, хольж эмульсжүүлэн ноосны холиог амраах өрөө буюу лабазуудруу агаарын хоолойгоор зөөвөрлөдөг машин юм.

Гүйцэтгэгч: "ХАС ЦАГ" ХХК
Төсөд хэрэгжүүлэгч: "БҮҮЛ ВОРЛД ИРЭЙ ЭС" ХХК

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

1.7.2. Ноос самнах машин нь холионы машинаар дамжиж эмульсжсэн ноосон холиог янз бүрийн номерын туузан зүүн гадрагатай үндсэн, ажлын, хуулах үүрэгтэй эргэлдэх голуудаар дамжуулан ноосыг ширхэгийн дагуу тэгшилж сунган ээрэх процессын бэлдэц болох цувималыг гаргаж авдаг.

1.7.3. Ээрэх машин нь самнах шугамаас гаргаж авсан цувималыг татаж сунган эрч оруулж ээрмэл утас болгон 570 ширхэг нарийн голонд ороодог.

1.7.4. Шилжүүлэн ороох машин нь ээрэх шугамын гаргасан нарийн гол бүхий утаснуудыг нэг голонд

шилжүүлэн ороох эцэсийн дамжлага юм.

Гүйцэтгэгч:
“ХАС ЦАГ” ХХК

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

1.7.5. Бүтээгдэхүүн савлах

Бэлэн болсон ээрмэл утасыг шуудайнд хийж шуудайны амыг оёод утасны өнгө, болон төрлөөр нь ялган хураадаг. 1 шуудайнд 15 гол утас ордог ба энэ нь дундажаар 25кг болно. Утастай шуудай болгоны амсар дээр тухайн шуудайнд байгаа утасны мэдээлэлийг хадаж өгдөг.

1.8.Төслийн дэд бүтэц

“Шаргын Эзэн” ХХК-ийн үйлдвэр нь Улаанбаатар хотын Сүхбаатар дүүргийн 20-р хорооны нутаг дэвсгэрт оршиж байгаа бөгөөд засмал замаар холбогдсон, 380Вт-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугамд холбогдсон, халуун болон хүйтэн усны сүлжээнд холбогдсон, дэд бүтэц сайтай газар байна.

Цахилгаан эрчим хүч - Нийслэл хотын төвийн шугам сүлжээнд холбосон. Ноос ноолуур ээрэх үйлдвэр нь цахилгаан эрчим хүчийг үйлдвэрийн гадна дотор гэрэлтүүлэг, агааржуулалт, холбооны ахуйн хэрэглээнд, цэвэр усыг зөвхөн ахуйн хэрэглээнд ашиглах юм.

Гүйцэтгэгч:
“ХАС ЦАГ” ХХК

Төсөл хэрэгжүүлэгч:
“ВҮҮЛ ВОРЛД И КЭЙ ЭС” ХХК

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

Зураг 3. Цахилгаан хангамж

Дулаан хангамж: Нам даралтын уурын зуух ашигладаг.

Зураг 4. Уурын зуурх

Гүйцэтгэгч:
“ХАС ЦАГ” ХХК

Төсөл хэрэгжүүлэгч:
“ВУҮЛ ВОРЛД И КЭЙ ЭС” ХХК

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

Зураг 5. Галаас урьдчилан сэргийлэх самбар болон аюулгүй ажиллагааны самбар

Унд ахуйн хэрэглээний цэвэр ус –Гүний худгаас унд ахуйн хэрэгцээгээ хангана.

Цэвэр ус – Ажилчдын унд ахуйн хэрэглээний цэвэр усыг өөрийн хашаан доторх гүний худгаас хангана. Төсөлд нийт 20 хүн ажиллана. Нэг хүний ус хэрэглээний норм хоногт ахуйн хэрэгцээнд 50 л ус хэрэглэнэ гэж тооцоход хоногт 1 м³ жилд 295 м³ ус ашиглахаар байна. (*- БОНХАЖ-ын сайдын 2015 оны А/301 дүгээр тушаалын 12 дугаар хавсралт –“Орон сууц, нийтийн байр, гэр хорооллын усны норм”, Төвлөрсөн ус хангамж, ариутгах татуургын төвлөрсөн системд холбогдоогүй орон сууц – 50 л/хоног/хүн)

Хүснэгт 2. Төслийн ажилчдын унд ахуйн усны тооцоо

Усны хэрэглээний төрөл	Төслийн хугацаа, хон/жил	Норм	Хүний тоо	Ус хэрэглээ	
				м ³ /хон	м ³ /жил
Унд-Ахуйн	295	50л/хон/ хүн	20	1	295

Усны эргэлтэндээ сард 50л ус нэмдэг. 210 хоног ажиллахад 350л ус хэрэглэнэ.

Ногоон байгууламжийн усалгаа: Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайдын 2015 оны 07 дугаар сарын 30-ны өдрийн А/301 дугаар тушаалын 13 дугаар хавсралт “Зүлэгжүүлэлт, зам талбайн усны норм” Цэцэрлэг зүлэг, ногоо услах 4,0м³

Гүйцэтгэгч:
“ХАС ЦАГ” ХХК

Төсөл хэрэгжүүлэгч:
“ВҮҮЛ ВОРЛД И КЭЙ ЭС” ХХК

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

Хүснэгт 3. Үйлдвэрүүдийн усны норм, тооцоо

№	Үйлдвэрийн нэр	Хүчин чадал /өдөрт/	Норм /1тн/	Ус хэрэглээ	
				м ³ /хон	м ³ /жил
1	Ээрэх үйлдвэр	0.44тн	146,5	64.46	19015,7

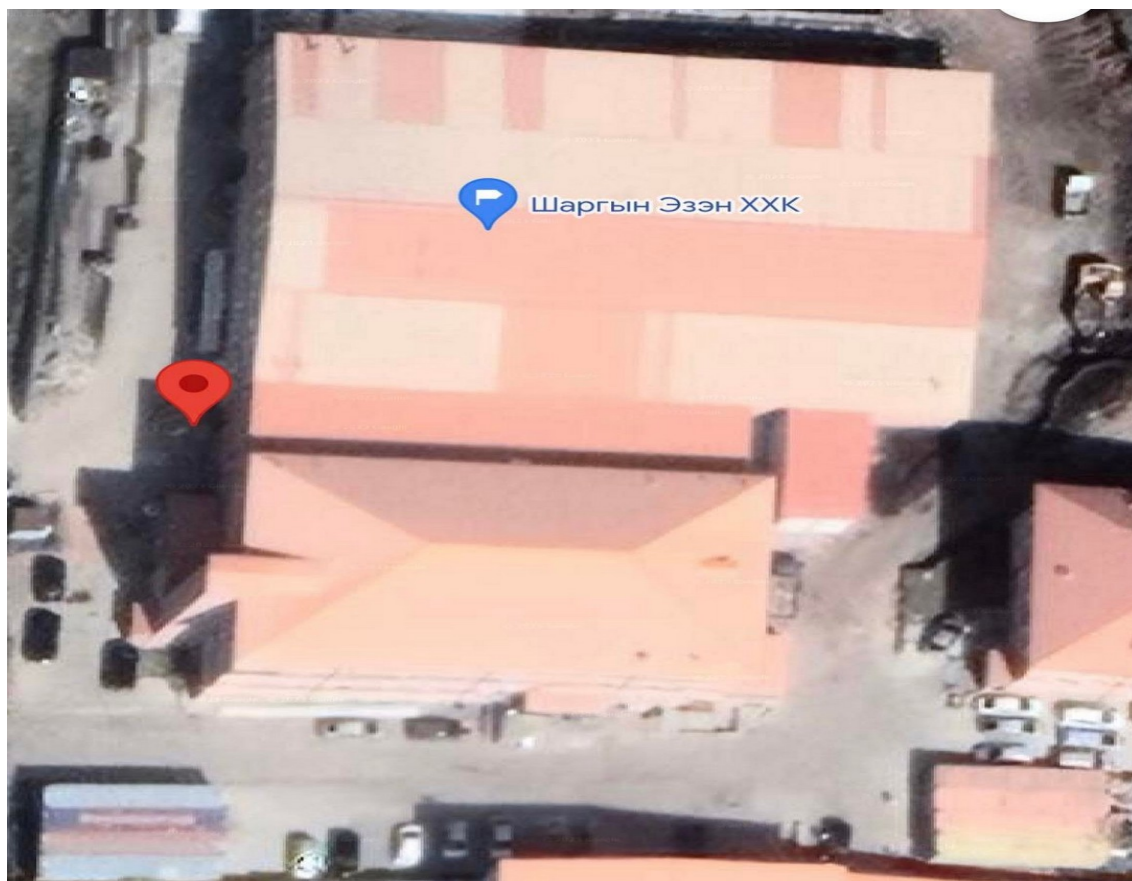
Ээрэх үйлдвэрүүдийн усны норм тооцоог хийв. Тус үйлдвэрд ашиглагдах нийт усны хэмжээ нь жилд 19015,7 м³ хэмжээтэй байна.

Хүснэгт 4. Гүний худгийн товч мэдээлэл

№	Үйлдвэрийн нэр	Ундрага л/с	Гүн, м	Координат	
				Өргөрөг	Уртраг
1	Ээрэх үйлдвэр	0.8	71	48° 2'46.54"N	107° 0'12.69"E

“Шаргын эзэн” ХХК-ийн төслийн талбай дотор 1 гүний худаг байрлана. Уг гүний худгаас үйлдвэрүүд унд ахуйн болон үйлдвэрлэлд хэрэгцээнд усыг авч ашигладаг.

- Ээрэх үйлдвэр нь 71 м гүнтэй, ус ашиглалтын усны ундарга 0,8л/с 1 худагтай, хоногт 69,12м³ ус авч ашиглах боломжтой. Үйлдвэр нь хоногт дунджаар 65.46м³ ус ашигладаг.

Зүлэгч:
“ЭС” ХХК

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

Зураг 6. Худгийн байршил

Хог хаягдал

Хатуу, шингэн хог хаягдал нь хүн ам, үйлдвэрлэлд хэрэгцээт газрын нөөцийг багасгах, хөрс, ус, агаарыг хорт бодис, хүнд металл, нян вирусээр бохирдуулагч гол эх үүсвэр болдог. Хатуу хог хаягдал нь удаан задарч бодисын эргэлтэд аажмаар орох ба задрах хугацаа нь удаан байдаг учраас байгаль орчинд хор хөнөөлтэй.

Төслийн үйл ажиллагааны явцад гарах хог хаягдал нь ахуйн болон технологийн үйл ажиллагаанаас үүснэ. Хэлбэрээр нь:

1. Хатуу
2. Шингэн
3. Хийн гэж ангилна.

Хатуу хог хаягдал

Хатуу хог хаягдлын менежментийн үндсэн зарчим нь эх үүсвэрийг хязгаарлах, хаягдлыг тусгайлсан горимын дагуу байгаль орчин, хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй хэлбэрээр цуглуулах, хог хаягдлыг богино хугацаанд зайлуулан, орчныг цэвэрлэх зэрэг арга хэмжээнд тулгуурлана.

Ахуйн гаралтай хатуу хог хаягдал: Тус төслөөс гарах ахуйн гаралтай хатуу хог хаягдлын эх үүсвэр нь ажилчдын хэрэглээ, хоол бэлтгэлийн явц байх болно. Хатуу хог хаягдлын дийлэнх хувийг сав баглаа боодол эзэлнэ.

- Байгууламжийн үйл ажиллагаанаас доорх нэр төрлийн хатуу хог хаягдал гарна.
- Хүнсний зүйлсийн сав, баглаа боодол
- Бие засах газрын хаягдал
- Ундааны сав, лааз
- Хоолны үлдэгдэл

Тус төсөлд 1 хүнээс өдөрт дунджаар 0,3 кг хог хаягдал үүсдэг гэдгийг тооцвол үйлдвэрийн хувьд өдөрт 20 хүн ажиллаж, хоногт үүсэх ахуйн гаралтай хог хаягдлын хэмжээ нь сард 180 кг гарах ба үүнийгээ тусгай зориулалтын тагтай саванд хадгалж байгаад СБДүүргийн ТҮК-гэй гэрээтэйгээр хамтран ажиллаж байна.

Технологийн хаягдал: Төслийн технологийн үйл ажиллагаанаас хатуу хаягдал гарах бөгөөд зөвхөн ахуйн гаралтай хатуу хог хаягдал гарна. Бүтээгдэхүүний сав, баглаа, боодол зэргийг устгах, хадгалахдаа 2017 оны 5 сарын 12-ны өдрийн “Хог хаягдлын тухай” хуулийн, Аюултай хог хаягдал хадгалах, устгах тогтоомжийн дагуу ажилладаг.

Хог хаягдлыг зөөж тээвэрлэх

Төслийн үйл ажиллагаанаас гарах хатуу болон аюултай хог хаягдлыг мэргэжлийн байгууллагатай гэрээ байгуулж сард нэг удаа тээвэрлүүлдэг.

Технологийн хаягдал: Төслийн технологийн үйл ажиллагаанаас хатуу хаягдал гарахгүй бөгөөд зөвхөн ахуйн гаралтай хатуу хог хаягдал гарна. Химийн бодисын сав баглааны бүрэн бүтэн байдалд байнгын хяналт тавин ажиллах нөхцөлд технологийн хатуу хаягдал гарахгүй болно. Бүтээгдэхүүний сав, баглаа, боодол зэргийг устгах, хадгалахдаа “Химийн хорт болон

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

аюултай бодисын тухай” хуулийн 14.1-т заасны дагуу 2017 оны 5 сарын 12-ны өдрийн “Хог хаягдлын тухай” хуулийн, Аюултай хог хаягдал хадгалах, устгах тогтоомжийн дагуу гэрээт компанитай хамтарч ажиллана.

Шингэн хаягдал: Технолгийн үйл ажиллагаанаас шингэн хаягдал гарахгүй бөгөөд зөвхөн ахуйн гаралтай шингэн хаягдал бага хэмжээгээр гарна. Үйлдвэр нь ариун цэврийн өрөөнүүдтэй. Үйлдвэрээс гарах шингэн хог хаягдлыг соруулж Улаанбаатар хотын нэгдсэн цэвэрлэх байгууламжид нийлүүлдэг.

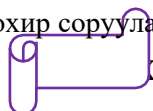

Зураг 7. Үйлдвэрийн ариун цэврийн өрөө

Зураг 8. Бохир соруулах машин

Гүйцэтгэгч:
“ХАС ЦАГ” ХХК

Төсөл хэрэгжүүлэгч:
“ВҮҮЛ ВОРЛД И КЭЙ ЭС” ХХК

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

Зураг 9. Бохир соруулдаг худаг

7. Ажиллах хүчин чадал

Хүснэгт 5. Үйлдвэрлэлийн хүчин чадал						
Үйлдвэрийн хүчин чадлыг бид дараах байдлаар тооцож байна. Үйлдвэр нэг ээлжиндээ 24 цагаар нийт 3 ээлжээр ажиллах бөгөөд нийт 45 ажилтан ажиллагсадтайгаар үйл ажиллагаагаа төлөвлөж байна.						
Үзүүлэлт	12 цагт /кг/	Хоногт /кг/	7 хоногт /кг/	Сард /кг/	Улиралд /кг/	жилд /тн/
Хамгийн бага үзүүлэлт	200	400	2800	12000	36000	
/Чанарын дундаж түүхий эдээр/						
Хамгийн их үзүүлэлт	300	600	4200	18000	54000	
/Чанарын дундаж түүхий эдээр/						
Дундажаар - БОЛОМЖИТ	250	500	3500	15000	45000	45,000
Үйлдвэрлэлийн хэмжээ /кг-р/						
Д/д	Үзүүлэлтүүд	Зах зээл	Үйлдвэрлэлд эзэлх хувь	Үйлдвэрлэлийн хэмжээ кг-р		
				2021 он		
	Хүчин чадлын ашиглалт			100%		
	12 сар ажиллана			12сар		
	Өдрийн гарцын норм			45,000		
	Самнасан ноос, ноолуур дундажаар /тн-кг/			45,000		
1	Гонго Галаад/ Дотоод		3%	1,350,000		
				“ВҮҮЛ ВОРДИ КЭЙ ЭС” ХХК		

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

2	II өнгө	Гадаад/ Дотоод	74%	33,300.0 0
3	IV өнгө	Гадаад/ Дотоод	23%	10,350.0 0
Нийт дүн				45,000.0 0

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ . ТӨСЛИЙН БОЛЗОШГҮЙ БОЛОН ГОЛ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

2.1 ТӨСЛИЙН БОЛЗОШГҮЙ НӨЛӨӨЛӨЛ

Энэхүү үйлдвэрийн үйл ажиллагааны үед байгаль орчны төлөв байдал, орон нутгийн нийгэм эдийн засагт нөлөөлж болох нөлөөллүүдийн хэлбэр, тэр нь эргэж нөлөөлөх, буцалтгүй нөлөөлөх эсэхийг болон гол нөлөөллийн үргэлжлэх хугацаа, түүний эрчимшил зэргийг тодруулахын тулд магадлан жагсаах аргыг хэрэглэв. Энэ арга нь үйл ажиллагаа явуулах үед тухайн нөлөөлөл байгаа эсэх дээр тулгуурладаг бөгөөд хэрэв нөлөөлөл байвал “х”-ээр тэмдэглэдэг.

2.1.1 Төслийн байршил, шийдэлтэй холбоотой болзошгүй нөлөөлөл

Үйлдвэрийн байршлын сонголтыг оновчтой хийсэн гэж үзэж болно. Учир нь энэхүү объект нь Сүхбаатар дүүргийн 20-р хороонд байрладаг.

“Шаргын эзэн” ХХК-ийн үйлдвэрийн байршил, шийдэл, төлөвлөлттэй холбогдсон болзошгүй нөлөөллийн магадлах жагсаалтыг үзүүлээ. Уг объектын байршлын улмаас хүн ам, хүрээлэн буй орчинд төслийн үйл ажилгаанаас үзүүлж буй нөлөөллийн радиус харьцангуй бага юм. Нөлөөллийн нийт 18 үзүүлэлтээр шинжилгээ хийхэд 10 зүйлд нөлөөлөлгүй байна. Нөлөөллийн зэрэглэлээр үзэхэд 4 нь бага, 2 нь дунд ба 2 нь их нөлөөлөлтэй байна.

Иймд үйлдвэрийн байршил, шийдэл, төлөвлөлт болон хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон болзошгүй нөлөөлөл бараг байхгүй гэж үзэж болно.

Хүснэгт 6. Төслийн байршил, шийдэл, төлөвлөлт, хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон болзошгүй нөлөөллийн магадлах жагсаалт

Байгаль орчны асуудлууд	Нөлөөлөл байхгүй	Гол үр дагавар		
		Бага	Дунд	Их
1. Төслийн байршилтай холбоотой байгаль орчны асуудал				
Усан хангамж, ус хэрэглээний асуудлаар өөр байгууллагын үйл ажиллагаатай зөрчилдөх	х			
Голын гольдролыг эвдэж, өөрчлөх, эрэг эвдрэн үерийн ус тавих нөхцөл бүрдэх	х			
Төслийн байршилтай холбогдож хүн амын нүүдэл бий болох, хүн амыг зөөж байршуулах шаардлага гарах	х			

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

Ой модыг огтлох, гэмтээх асуудал	x			
Түүх, соёлын дурсгалт газар, археологи-палентологийн олдворт газрыг эвдэхэд хүрэх	x			
Голын усны горимд өөрчлөлт орох ба хатах, ширгэж үгүй болох аюултай эсэх	x			
Төслийн байршил нь төмөр зам болон бусад барилга байгууламжинд харшлах эсэх	x			
2. Төслийн шийдэл, төлөвлөгөөтэй холбоотой байгаль орчны асуудал				
Болзошгүй осол, мэргэжлийн өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх болон ажилтнуудыг гал түймрээс хамгаалах асуудал хир зэрэг төлөвлөгдсөн				x
Технологийн үйл ажиллагааны үед ус, агаар, хөрс бохирдох, хатуу хог хаягдал болон их дуу чимээ гарах		x		
Үйл ажиллагааны болон ашиглалтын чанар нь тухайн орон нутагт нийцтэй эсэх, ус татах, хувиарлах болон орчны бохирдлын хяналтанд сонгосон төхөөрөмж нь хир зэрэг зохимжтой	x			
Тусгай анхаарал тавих шаардлагатай хорт хий, тоос, утаа гардаг эсэх		x		
3. Төсөл хэрэгжүүлэх үеийн байгаль орчны асуудал				
Төслийн үйл ажиллагааны болон ашиглалтын чанарын талаарх төлөвлөгөө, санхүүжилт хир зэрэг бодитой, шаардлага хангасан эсэх				x
Мэргэжлээс шалтгаалах өвчин болон аюулгүй ажиллагааны төлөвлөгөө, санхүүжилт бодитой эсэх			x	
Хөрсний эвдрэл элэгдлийг бууруулах, орчныг тохижуулах асуудал төлөвлөгөөнд хэрхэн тусгагдсан (хөрсжүүлэх, ургамал тарих, зүлэгжүүлэх, талбайн усалгаа)		x		
Шуурхай хяналтын үеийн хугацаа, санхүүгийн зардал тусгагдсан эсэх		x		
Төслийг хэрэгжүүлэх үеийн инженерийн болон санхүүгийн боломжийн талаарх асуудал			x	
4. Төслийг ерөнхийд нь хянаж үзэх шалгуурууд (бодлогын чанартай асуудлууд)				
Төслийн үр дүн нь биологийн төрөл зүйлд осолтой, аюулд хүргэх	x			
Төслийг хэрэгжүүлэх явцад байгалийн бусад нөөц баялгийг ашиглах боломжгүй болгох	x			

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ БҮРЭЛДЭХҮҮН ТУС БҮРЭЭР СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

3.1.1. Агаарын чанар

- ✓ Хог хаягдал шатаахыг хориглож ажиллах
- ✓ Тээврийн хэрэгслийг асаалттай орхихгүй байх

Гүйцэтгэгч:
ХАС ЦАГ ХХК

Төсөл хэрэгжүүлэгч:
“ВҮҮЛ ВОРЛД И КЭЙ ЭС” ХХК

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

- ✓ Ажлын байранд агааржуулалтыг 3-4 цаг тутам хийж байхаар орчин үеийн дэвшилтэт агааржуулалтын системийг сонгон авах
- ✓ Ажлын байранд таазны сэнс тавих, дотоод агаарыг чийгшүүлэх арга хэмжээ /нойтон цэвэрлэгээ гэх мэт / тогтмол авч хэрэгжүүлэх
- ✓ Ажилтан, ажиллагсад амны хаалт тогтмол хэрэглэж хэвших

Газрын гадарга, хөрсний элэгдэл, эвдрэл

Хөрсний нөөцийг хамгаалах нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ нь ургамал, усны нөөцийг хамгаалах үйл ажиллагаатай нягт уялдаатай юм. Хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх зорилгоор дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлэн ажиллах нь зүйтэй.

- Хатуу хог хаягдлын зориулалтын цэг байгуулах
- Нөлөөлөлд өртөөгүй талбайд мод бут тарьж цэцэрлэгжүүлэх
- Хатуу хучилттай хийгдсэнээс бусад нөлөөлөлд өртсөн сул талбайн хөрсийг сийрүүлэн шимт хөрсөөр 20 см хүртэл зузаантай хучилт хийж ургамалжуулах.

Сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах чиглэлээр дээрх зөвлөмжүүдэд тулгуурлан байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө болон орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр боловсруулагдсан тул төсөл хэрэгжүүлэх хугацаандаа тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг дээрх хөтөлбөр төлөвлөгөөтэй уялдуулан боловсруулж, БОАЖЯ-аар батлуулан мөрдөж ажиллах шаардлагатай.

3.1.2. Унд-ахуйн усны чанартай холбоотой авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээнүүд

- Унд ахуйн зориулалттай ус нь халдварт болон нутагшмал өвчин тархах аюулгүй, физик үзүүлэлт, химийн найрлагаараа хор нөлөөгүй, мэдрэгдэх чанараараа харшлахгүй байхнөхцлийг хангасан байх ёстой. Усны чанарын найрлага нь “MNS 900-2005. стандартын шаардлагыг хангасан байх
- Усны тоолууртай болох ашиглалтын гэрээг дүүргийн ЗДТГ болон бусад холбогдох байгууллагатай хийж баталгаажуулах, төлбөрийг цаг тухай бүр төсвийн дансанд оруулах
- Ундны ус хадгалах, нөөцлөх, хэмнэлттэй зарцуулах зорилгоор цэвэр ус нөөцлүүрийн сав ашиглах.
- Ус ашиглалтыг багасгах, бохир уснаас байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах зорилгоор бага оврын цэвэрлэх байгууламж барих

3.1.3. Усны нөөц, чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах

Усны нөөц болон чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах талаар дараах зөвлөмжийг өгч байна.

- Газрын доорх усыг бохирдуулагч эх үүсвэр нь хөрсний бохирдол юм. Хөрсөн дээр асгарсан, гоожсон, шатах, тослох материал түүний үе давхаргуудад шүүрэн нэвчиж газрын доорх усыг бохирдуулна. Нөгөө талаар бороо хурын ус чийг, хөрсөнд бий болсон дээрх бохирдлуудыг цааш дамжихад ихээхэн нөлөөлөлтэй байдаг тул нэн түрүүнд хөрсийг шатах, тослох материалаар бохирдохоос хамгаалах, бохирдсон нөхцөлд нэн даруй арга хэмжээ авч байх хэрэгтэй.
- Усны үр ашигтай хэрэглээг эрхэмлэх, бохир усыг бага оврын цэвэрлэх төхөөрөмжөөр цэвэрлэн технологи болон тоосжилт дарах, ногоон байгууламжийн усалгаанд эргүүлэн ашиглах, усны тоолуур суурилуулах, үр ашиггүй зарцуулалтыг багасгах, хяналт тавих
- Ус ашиглах дүгнэлт, гэрээг байгуулан усыг ашиглах, Төсөл хэрэгжүүлэгч: “ВҮҮЛ ВОРЛД И КЭЙ ЭС” ХХК
- Үйлдвэрийн болон ахуйн бохир ус дамжуулах шугам сүлжээний ашиглалтанд Гүйцэтгэгч: “ХАС ЦАГ” ХХК

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

- байнга хяналт тавьж, гэмтэж, эвдрэх, элэгдэх цоорохоос урьдчилан сэргийлэх
- Хур бороо, үерийн уснаас хамгаалах суваг, далан байгуулах замаар үйлдвэрийн үйл ажиллагаанаас үүсгэж болзошгүй бохирдуулах нөлөөллийг бууруулах
 - Өөрийн ашиглалтын талбай дахь болон эргэн тойрны хог хаягдлыг цэвэрлэх үйл ажиллагааг зохион байгуулж, нутгийн удирдлага, иргэдтэй хамтран ажиллана.
 - Үйлдвэрийн технологийн ус хэрэглээний нормыг тогтоож, усыг үр ашигтай зарцуулах, хэрэглээнээс гарсан усыг эргүүлэн ашиглах боломжийг судлаж, хэрэгжүүлэх
 - Тоног төхөөрөмжийг угааж цэвэрлэхэд ариутгагч бодис, усыг оновчтой ашиглах;
 - Усны хэрэглээг дараах аргаар бууруулах:
 - Тоног төхөөрөмжийг угааж цэвэрлэхэд өндөр даралттай, хэмжээ багатай хоолойг ашиглах;
 - Автоматаар хаагдах крант хэрэглэх;
 - Хаягдал усны урсгалыг тусгаарлах зэрэг орно.

3.1.4. Ургамлан нөмрөгт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах

- Хөрс хуулах, ургамлан нөмрөг талхлах газрыг аль болохоор бууруулах арга хэмжээ авч ажиллах
- Үйлдвэрийн эдэлбэрийн ашиглалтгүй хэсгийн сул чөлөөтэй хөрсөн гадаргууг ургамалжуулж ногоон бүс байгуулах

3.1.5. Амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах

- Түүхий эд түр цуглуулах талбайд элээ, хэрээ, хээрийн ба оронгийн бор шувуу болон элдэв идэшт шувууд, ялангуяа ялаа, шавж олшрох нь янз бүрийн өвчин эмгэг, халдвар тараах нөхцөл бүрдэж болзошгүй. Иймд тухайлбал түүхий эд түр буулгах талбай болон хадгалах агуулахад ариун цэвэр, эрүүл ахуй, халдвар судлалын шаардлагад нийцүүлэн ажиллах
- Мөн Элдэв халдварт өвчин тараах хэрээ, жунгаа гэх мэт шувуудыг хэт олшрохоос урьдчилан сэргийлж ил задгай хог хаягдал, хоол хүнсний үлдэгдэл хаяхгүй байх. Төсөл хэрэгжих орчинд хогийн цэг дээр амьтан тэжээл хайж ирэх, орогнох, үүрлэх нөхцөл үүсгэхгүй байх, ахуйн ба үйлдвэрлэлийн хог хаягдлаас амьтан хордох явдлаас сэргийлэх

3.1.6. Нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах

Төслөөс нийгэм эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулахын тулд:

- Аюулгүй ажиллагаа, хөдөлмөр хамгааллын дүрмийг баримтлах
- Ажилчдыг эрүүл мэндийн үзлэгт жилд 2 удаа хамруулах
- Техник, тоног төхөөрөмжийн аюулгүй байдалд байнгын хяналт тавих
- Ажилчдын ажлын байрны аюулгүй орчныг бүрдүүлэх, хүнд хортой нөхцөлд ажиллагсдад нэмэгдэл цалин, урамшуулал олгох мөн хор тайлах бүтээгдэхүүнээр хангах
- Нийт ажилтнуудыг урьдчилсан ба хугацаат үзлэг шинжилгээнд хамруулж мэргэжлийн байгууллагаар ажил мэргэжлийн тохироо хийлгэх
- Хөдөлмөр эрхлэлтийн явцад гарч болзошгүй аюул осол, бэртэл гэмтэл, ердийн болон мэргэжлээс шалтгаалсан өвчнөөс урьдчилан сэргийлэхэд чиглэсэн хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эруул ахуйн менежментийн систем нэвтрүүлэх төлөвлөгөө боловсруулан үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлж ажиллах
- “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эруул ахуй тухай” хуулийн 31,2-т “Шинээр ажлын байр

Гүйцэтгэгч: “ХАС ЦАГ” ХХК
Төсөл хэрэгжүүлэгч: “ВУУД ВОРД И КЭЙ ЭС” ХХК

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

бий болгох болон ажлын байрны үйлдвэрлэл, үйлчилгээний чиглэл өөрчлөгдөх бүрт, химийн хорт болон аюултай бодис агуулсан түүхий эд, материал ашиглаж үйл ажиллагаа явуулж байгаа бол жилд нэгээс доошгүй удаа ажлын байрны хөдөлмөрийн нөхцөлийн үнэлгээг хийлгэнэ” гэсэн заалтын дагуу хөдөлмөрийн нөхцөлийн үнэлгээг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгүүлж байх.

- Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал хариуцсан орон тооны ажилтанг томилон, ажлын байрны тодорхойлолт, хөдөлмөрийн гэрээнд ажлын чиг үүргийг тодорхой тусган баталгаажуулах
- Нийт ажилтнуудыг үйлдвэрлэлийн эрсдэлд хүчин зүйлсээс сэргийлэх аюулгүй ажиллах дадал, зан үйлийг эзэмшүүлэх чиглэлийн сургалт, мэдээ мэдээллийг мэргэжлийн байгууллагатай хамтран зохион байгуулах ажлыг жилийн төлөвлөгөөнд тусган хэрэгжүүлэх
- Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль”-ийн 15 дугаар зүйлийн 15.1 хэсэгт “Ажил олгогч нь ажилтныг түүний ажлын нөхцөл, ажлын байрны онцлог, чанарын шаардлагад нийцсэн ажлын тусгай хувцас өмд, куртка, комбинезон, малгай, каск, гутал/, хамгаалах хэрэгсэл /маск, хошуувч, нүдний шил, чихэвч, бээлий, доргионоос хамгаалсан бээлий, өндрөөс хамгаалах хэрэгсэл, бэлхэнцэгээр хангаж, тэдгээрийг бүрэн өмсөж хэвшихэд хяналт тавьж ажиллах
- Ажлын талбарт нүд угаах зориулалтын төхөөрөмж, эмнэлгийн анхан шатны тусламжийн цэг бий болгож, анхны тусламжийн хайрцаг, эмийн сан байрлуулж шаардлагатай эм, боолтын материалаар тогтмол хангаж ажиллах

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө нь төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэрийн байгаль орчныг хамгаалах, зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, нөлөөллийн үнэлгээний зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хангах, нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээгээр тогтоосон сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах, урьдчилан сэргийлэх, төсөл хэрэгжих орчинд бий болж болзошгүй сөрөг үр дагаврыг хянах, илрүүлэх зорилготой.

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө нь байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөрөөс бүрдэнэ.

Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө

Энэхүү байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө /БОХТ/ нь төлөвлөж буй төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчин, хүн амд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллүүдээс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээнүүдийг шаардагдах хөрөнгө зардал, хугацаа, давтамж, баримтлах дүрэм журам, стандартуудын хамт нэгтгэн үзүүлсэн болно.

Уг БОХТ-г төслийг хэрэгжүүлэгч “Шаргын эзэн” ХХК-аас заавал хэрэгжүүлж, мөрдөж ажиллах ёстой баримт бичиг юм.

Байгаль хамгаалах төлөвлөгөө нь байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээнүүдийн хураангуй бөгөөд жил бүр хянан үзэж, шинэчлэн сайжруулж байх шаардлагатай буюу байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрүүдээс гарч буй үр дүнтэй уялдуулж байх шаардлагатай.

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний гол зорилт, хамрах хүрээ

Химийн бодисыг хадгалах, ашиглах үйл ажиллагаанаас үзүүлж болох болзошгүй болон голлох нөлөөлөлд химийн бодисын хадгалалт, аюулгүйн ажиллагаа болон ажлын байрны эрүүл ахуйн бичил орчны нөлөөлөх байдал нь голлох нөлөөлөлд хамаарахаар байна.

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө”

Иймээс төсөл хэрэгжүүлэгч ажиллагсдын ажиллах орчин, хөдөлмөр хамгаалал, химийн бодисын эрсдлийн менежментийн асуудал дээр гол анхаарлаа хандуулж, 2017 оны 05 дугаар сарын 23-ны өдрийн 54/А/136/А/215 дугаар хамтарсан тушаалаар батлагдсан “Химийн хорт болон аюултай бодисыг хадгалах, тээвэрлэх, ашиглах, устгах журам”, MNS 4585-98. Агаар орчны чанарын үзүүлэлт. Ерөнхий шаардлага, MNS 6458:2014. “Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй, Химийн хорт болон аюултай бодис бүтээгдэхүүний агуулах”, БНБД 21-04-05. Барилга байгууламжийн гал унтраах автомат төхөөрөмж, дохиоллын хэрэгсэл, MNS 5566:2005. Аж ахуйн нэгж байгууллагад зайлшгүй байх гал унтраах анхан шатны багаж хэрэгслийн шаардлага зэрэг стандартуудыг нарийн баримтлан ажиллаж, тухайн бодисын хор аюулгүйн лавлах мэдээлэл (MSDS)-д заагдсаны дагуу химийн бодис бүртэй харьцаж ажиллах шаардлагатай.

Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөрт төслийн үйл ажиллагааны улмаас байгаль орчны төлөв байдалд үзүүлж байгаа өөрчлөлтийн хянах, шинжилгээ хийх, үр дүнг тайлагнах, түүнийг хэрэгжүүлэх арга хэлбэр, шаардагдах хөрөнгө, зардал, хугацааг тусгасан болно.

БОМТ-ний биелэлтийн үр дүнгийн жил бүрийн тайланг тухайн оны 12 сарын 1-ний дотор БОАЖЯ-нд ирүүлж, орон нутгийн засаг захиргааны байгууллага, нутгийн оршин суугчдад танилцуулж, тэднээр хэлэлцүүлэх ажлыг зохион байгуулах шаардлагатай.

Гүйцэтгэгч:
“ХАС ЦАГ” ХХК

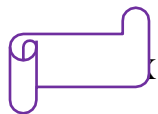
Төсөл хэрэгжүүлэгч:
“ВҮҮЛ ВОРЛД И КЭЙ ЭС” ХХК

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

Хүснэгт 7. Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд гарах зардал/төг/

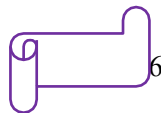
№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Эхний жилийн зардал /мян.т/	2023 он	2024 он	2025 он	2026 он	5 жилийн зардал /мян.т/
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	2 000.0	7 400.0	2 000.0	2 500.0	2080.0	16 980.0
2	Ногоон байгууламж байгуулах төлөвлөгөө	300.0	120.0	120.0	120.0	120.0	780.0
3	Дүйцүүлэн хамгаалах төлөвлөгөө	-	-	-	-	-	-
4	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох	-	-	-	-	-	-
5	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах төлөвлөгөө	-	-	-	-	-	-
6	Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	1300.0	700.0	800.0	960.0	240.0	4 000.0
7	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	710.0	710.0	710.0	710.0	710.0	3 550.0
8	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	180.0	180.0	180.0	180.0	180.0	910.0
	Нийт	4 490.0					26 220.0

Гүйцэтгэгч:
“ХАС ЦАГ” ХХК

Төсөл хэрэгжүүлэгч:
“ВҮҮЛ ВОРЛД И КЭЙ ЭС” ХХК

Гүйцэтгэгч:
“ХАС ЦАГ” ХХК

Төсөл хэрэгжүүлэгч:
“ВҮҮЛ ВОРЛД И КЭЙ ЭС” ХХК

Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах багасгах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хүрээ	Нэгжийн өртөг /Мян.төг/	Нийт зардал мян. төгрөг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах хууль журам стандарт
1. Агаар орчны асуудлаар						
Үйлдвэрийн орчны хөрсний элэгдлээс үүдэлтэй тоосжилт болон химийн бодисын ууршилтын үр дүнд ялгарах хий зэрэг нь агаарын тоосжилт ба бохирдолтыг тодорхой хэмжээгээр нэмэгдүүлэх эх үүсвэр болно.	Агааржуулалтын систем холбох, шүүлтүүр тавих	Агуулах орчимд	200,0	1000,0	Жил бүр	MNS 0012-013:1991. Ажлын байрын агаар. Ажлын байрны агаарын бүс
	Агуулахын тоосжилт, чимээ шуугиан, чийгшил, гэрэлтүүлэгийн байдлыг сайжруулах		100,0	500,0	Жил бүр	MNS17.2.3.16-88. "Хот суурин газрын агаарын чанарыг хянах журам
	Орчны болон ажлын байрын агаарын бохирдлын байдалд шинжилгээ хийлгэх (жилд 1 удаа)		ОХШХ-т тусгасан		Жил бүр	УСТ3384-82". Агаар мандлын сорьц авахад тавих ерөнхий шаардлага
Үйлдвэрт ашиглаж байгаа нам даралтын зуухнаас гарах утаа нь агаарын бохирдлын эх үүсвэр болно.	Нам даралтын зуухыг ашиглахаа больж цахилгаан зуухтай болох	Үйлдвэр т 2023 оны хавар	-	3 500,0	2023	Агаарын тухай хууль
Нийт			300,0	5 000,0		
2. Дуу чимээ						
Ашиглагдаж буй машин, тоног төхөөрөмжөөс үүссэн дуу чимээ орчны шуугианы	Машин тоног төхөөрөмжийг дуу шуугиан хамгийн бага тарах нөхцөлтэйгээр байршуулан ашиглах	Үйлдвэр дотор	50,0	250,0	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	MNS ISO 226:2003 дуу чимээ – хэвийн норм-түвшний хэмжээ MNS 5002:2000
	Ажиллагсдыг дуу	Ажиллагсад	20,0*20 хүн	20 хүн *	Жил бүрийн	Хөдөлмөрийн аюулгүй

түвшнийг нэмэгдүүлнэ.	шуугианаас хамгаалах хэрэгслээр хангаж хэрэгжүүлэх		=400.0	20,0=400.0* 5 жил=2000.0	улирал тутамд	ажиллагаа, эрүүл ахуй. Шуугианы норм, аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага
	Дуу шуугианы хэмжилт (1 цэгт дууны түвшин хэмжигч NL-04 багажаар) хийх,	Үйлдвэрийн дотор, гадна	30,0	30.0 төг х 3 удаа х 3 цэг 5 жил = 1 350.0	Жил бүр	
Нийт			480,0	2 600,0		
3. Хөрсөн бүрхэвчийн асуудлаар						
Химийн бодисын санамсаргүй алдагдал, ахуйн хог хаягдлыг зориулалтын цэгт төвлөрүүлж графикт хугацаанд ачиж зайлуулахгүй байх зэрэг нь хөрснийг бохирдуулна.	-Бодисыг их хэмжээгээр асгарахаас болгоомжилж үргэлжийн хянуур ажиллах -Асгарсан тохиолдолд MSDS-Д заасны дагуу яаралтай арга хэмжээ авах -Хүнсний сод, элс, шороо, вермикулитыг бэлэн байлгах	Агуулах орчимд	100,0	500,0	Жил бүр	MNS 3307:1991, MNS 3308:1991 Хөрс. Хөрсний химийн элементүүдийн нийт хэмжээг тодорхойлох арга, MNS 5850:2008 Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ
Химийн бодис тээвэрлэх ачиж буулгах Хөрс элэгдэж эвдрэл орно Мөн хүн, машины хөдөлгөөний улмаас агуулахын орчмын хөрс элэгдэлд орно.	Өөрийн эзэмшлийн талбайгаас төв гол зам хүртлэх замыг хайрган хучилтай болон хатуу хучилттай болгох	Төслийн орчимд	ҮАЗ	ҮАЗ	ҮАХүрээнд	
Нийт			100,0	500,0		
4.Газрын доорх усны						

асуудал						
Гүний ус бохирдох Шатах тосох материал хөрсөнд нэвчиж гүний усанд нөлөөлөх	Худгийг хашаалж эргэн тойрныг нь цементлэх	Худгийн ойр	500,0	500,0	2022онд	-Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, - Усны тухай хууль
Төслийн явцад усыг их хэмжээгээр, замбараагүй хэрэглэсэн тохиолдолд усны нөөцөд шууд нөлөөлөх магадлалтай	Усны нөөц хомсдохоос урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авах, Тоолуурын заалтын дагуу ус ашигласны төлбөрийг төлөх	Төслийн хүрээнд	-	-	Үйл ажиллагаа эрхлэхдээ сар бүр	
Нийт			500,0	500,0		
5.Удирдлага зохион байгуулалтын талаар						
Гал түймрийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх дохиоллын систем суурилуулах			100,0	500,0	2022онд	
Ажиллагсадыг жилд 1 удаа галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх зорилгоор сургалт явуулах			50,0	250,0	Жил бүр	
Химийн бодистой ажиллах аюулгүй ажиллагааны сургалт тогтмол зохиож байх			50,0	250,0	Жил бүр	
Ажиллагсдыг эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулах,			40,0 * 20 хүн =80,0	400,0	Жил бүр	
Ажиллагсдыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэглэлээ бүрэн хангах			240,0	480,0	2 жил тугамд	
Ажлын байранд аюулгүйн шүршүүр болон нүд угаах зориулалтын угаалтууртай болгох			ҮАЗ	ҮАЗ	2022онд	
Энэхүү тайлангийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах		Төслийн нийт	-		-	

зөвлөмжүүдийг үйл ажиллагаандаа тусгаж хэрэгжүүлэх	хугацаанд		-		
Газрын чанарын хянан баталгааг мэргэжлийн байгууллагаар 5 жил тутамд хийлгэх		2000,0		5 жил тутамд	Монгол Улсын Газрын тухай хуулийн 58-р зүйл
Ковидоос урьдчилан сэргээлэх арга хэмжээ авах. Ажилчдыг эмчийн үзлэгт оруулах.	Ковидын үед хэрэгжүүлэх	5000,0			
Нийт дүн		2 000,0	16 980,0		

Хүснэгт 8. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Ногоон байгууламж байгуулах төлөвлөгөө /ургамлан нөмрөг хамгаалах/

“Ноос ноолуур самнах үйлдвэрийн” төслийн онцлогоос хамааран ногоон байгууламжийн төлөвлөгөөг боловсруулахдаа Засгийн газрын 2021 оны 350 дугаар тогтоолын хавсралт “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд хэрэгжүүлэх арга хэмжээ ажлын хүрээнд төсөл хэрэгжүүлэгчийг үйлдвэрийн орчны ногоон байгууламжыг нэмэгдүүлэх, цэцэрлэгжүүлэлтийг сайжруулах үүднээс мод тарих ажлыг оруулсан. Ногоон байгууламж байгуулах зөвлөмжийг төслийн БОННУ-д тодорхой тусгаж зардлын тооцоог гаргасан ба энэхүү зардлыг төслийн бүтээн байгуулалтын төсөвт суулгаж өгөх нь зүйтэй.

Хүснэгт 9. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө /ургамлан нөмрөг хамгаалах/

Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Нөхөн сэргээх арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Нэгжийн өртөг /мян.төгрөг/	Нийт зардал / мян. төгрөг/	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
Үйлдвэрийн орчинд, ногоон байгууламж бий болгох	Нийт ашиглалтын талбайн захаар эгнүүлэн 2 эгнээ хайлаас, шинэс тарих	Нийт талбайн захаар 30ш	30ш x 6000₮ = 180.0 ₮	180,0	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Байгаль орчин, эвдэрсэн газрын техникийн нөхөн сэргээлт. MNS5914:2008; Газар шорооны ажлын үед үржил шимт хөрсний хуулалт, хамгаалалт. MNS5916:2008; Эвдэрсэн газрыг ургамалжуулах, техникийн
Ногоон байгууламжинд арчилгаа тордолгоо хийх	Ногоон байгууламжын усалгаа, тайралт, хэлбэржүүлэлт хийх	Төсөл хэрэгжих орчинд	120.0	600.0	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	

						ерөнхий шаардлага. MNS5918:2008;
Нийт				300.0	780,0	

Хүснэгт 10. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

Ангилал	Эх үүсвэрээс гарах хог хаягдлын төрөл	Код	Аюулын зэрэглэл	Жилд гарах нийт хэмжээ,	Дахин боловсруулах	Устгах	Хадгалах	Ландфилл хийх	Зөвшөөрөл бүхий аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийлүүлэх	Хог хаягдал зайлуулахад гарах зардал, мян.төг	Баримтлах стандарт, аргачлал
Ахуйн	Хог хаягдлыг ил задгай хаяхгүй байх			4.2 тн	+	үгүй	Зориулалтын саванд хадгалах		СБД ТҮК 30,0*12=360.0	1 800.0	Хог хаягдлын тухай хууль
	Ангилан ялгаж тус тусад нь хийх савтай болгох				+	үгүй	Ангилан ялгаж		50,0	250,0	

Аюултай	Хатуу	Хортой бодисын үлдэгдэл агуулсан эсвэл	5 0109*	X		+	-	+	-	300,0	1 сард 25000 төг х 12 сар х 5 жил = 1500.0
		Шингээгч болон шүүлтүүрийн материал, бохир	5 02 01*	X	Үүсэх хэмжээг тодорхойлох боломжгүй	-	-	+	-	+	
Нийт										710,0	3 550,0

Тайлбар

“X”- хяналттай хог хаягдлыг тэмдэглэгээгээр

“X” гэсэн тэмдэглэгээтэй хог хаягдлыг аюултай хог хаягдалд хамруулах эсэхийг шинжилгээгээр тогтоох ба аюултай шинж чанар үзүүлэгч бүрэлдэхүүнийг босго түвшинтэй тэнцүү болон түүнээс дээш хэмжээгээр агуулж байвал “аюултай” гэж үзнэ.

Хүснэгт 11. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө

Болзошгүй аюул, осол сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Нэгжийн өртөг (мян.төг)	Нийт зардал (сая.төг)	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
Байгалийн давагдашгүй хүчин зүйл болж гал гарч	Байгаль хамгаалал, болзошгүй түймрээс урьдчилан сэргийлэх талаар ухуулга, сурталчилгааныг самбар хийж байрлуулан, тухай бүрд нь шинэчилж байх	200.0	1000.0	2023онд	Галын аюулгүй байдлын тухай хууль

химийн бодис галд өртөж шатвал аюултай нөхцөл байдал үүснэ.	Галын багаж хэрэгсэл авч ашиглахад бэлэн байдлаар байрлуулах (амьсгалын нэг бүрийн хамгаалалтын аппарат, галын хор, гал унтраагч, усан шүршүүр, гал унтраах хуурай хэрэгсэл, хөөс, нүүрсхүчлийн хий гэх мэт)	200.0	1000.0	2022 онд	MNS8 5566:2005. Аж ахуйн нэгж байгууллагад зайлшгүй байх гал унтраах анхан шатны багаж хэрэгслийн шаардлага
	Бодис урвалжуудын хор аюулын зэргийг харуулсан тэмдэг, тэмдэглэгээг монгол тайлбараар дэлгэрэнгүй хийх	100.0	500.0	2022 онд	MNS5029:2011. Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Химийн хорт болон аюултай бодисын шошго, анхааруулах
Химийн бодис их хэмжээгээр асгарвал аюултай нөхцөл байдал үүснэ.	Ослын үед ашиглах гар болон автомат ажиллагаатай дуут дохиололтой болох	250.0	250.0	2022 онд	MNS 6458:2014. “Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй, Химийн хорт болон аюултай бодис бүтээгдэхүүний агуулах”
	Нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэл*, хоосон сав, бортого, бортого онгойлгогч, наалддаг шошго, металл юүлүүр, хүрз, хогийн шүүр, хориглох тэмдэг болон тууз зэрэг багаж хэрэгсэлийг бэлэн байлгах	350,0	1050	2022-2026	
	Болзошгүй тохиолдлоор химийн бодис асгарсан тохиолдолд хэрэглэх зориулалтын шингээгч, хүнсний сод, хуурай элс, шороо, тогтворжуулагч, үртэс гэх мэт материалуудыг ажлын талбарт бэлэн байлгах	200.0	200.0	2022 онд	Тухайн бодисын хор аюулгүйн лавлах мэдээлэл (M808)

Осол эрдлийн менежментийн төлөвлөгөөний нийт зардал	1300,0	4000,0	

Хүснэгт 12. БОМТ-г хэрэгжилтийн нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах хуваарь (эхний 5 жил)

БОМТ, түүний хэрэгжилтийг тайлагнах, хэлэлцүүлэх оршин суугчид, оролцогч талууд	Тайлагнах, хэлэлцүүлэх хэлбэр	Мэдээний агуулга	Хугацааны тов	Хэлэлцүүлгээр санал авах чиглэл	Зохион байгуулах газар
Нийслэлийн БОГазарт	Уулзалт, санал асуулга	Хяналт, шинжилгээний биелэлтийг тайлагнах	11-р сар	Нийслэлийн БОГ-ын дүгнэлт	Сүхбаатар дүүргийн 20-р хороо
БОАЖЯ-ны ХБОБНУГ-т	-	БОМТ болон Тайланг хүлээн авсан актыг хүргүүлэх	12-р сар		-

Тус төслийг хэрэгжүүлэх эхний 5 жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд 26 220.0 мян.төгрөгийг төлөвлөж өглөө.

Төсөл хэрэгжүүлэх тухайн жилийн төлөвлөгөөний зардалд 4 490.0 мян.төг төлөвлөж өгсөн

ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Тухайн төслийг хэрэгжүүлснээс үүдэн байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг тухай бүр илрүүлэх, бууруулах, арилгах зорилгоор байгаль орчны төлөв байдал, шинээр үүсэн бий болсон нөхцөл байдалд ажиглалт, хяналт явуулах үйл ажиллагааны удирдамжийг **“орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр”** гэнэ.

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тухайн төслөөс байгаль орчины бүрэлдэхүүн хэсэг /ус, хөрс, ургамал гэх мэт/ тус бүрт гарах бохирдол, аливаа өөрчлөлтийг хянах шинжилгээний арга аргачлал, хяналт шинжилгээ хийх хугацаа, сорьц авах болох хэмжилт хийх цэгийн байршил, баримтлах стандартууд зэргийг тодорхойлно.

Байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр нь төслийг хэрэгжүүлэх явцад үүссэн сөрөг нөлөөлөл, түүнийг бууруулах үйл ажиллагаа ямар үр дүнтэй байгааг илтгэх, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний үндэслэлийг боловсруулах, байгаль хамгаалах төлөвлөгөөг улам боловсронгуй болгох, байгаль орчноо хамгаалах, орон нутгийн захиргаа, хяналтын болон нутгийн оршин суугчдад бодитой мэдээлэл өгөхөд чухал ач холбогдолтой. ОХШХ нь БОХТ-тэйгээ нягт уялдсан бөгөөд байгаль орчныг хамгаалахаар авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээний үр дүнг илэрхийлж, уг авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээ үр ашигтай байгаа эсэхэд үнэлэлт дүгнэлт өгөх, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээнүүдэд юуг анхаарах шаардлагатайг зааж өгнө.

Байгаль орчныг хамгаалах тухай, Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай Монгол Улсын хуулиудын дагуу батлагдсан арга, аргачлалаар, итгэмжлэгдсэн тоног төхөөрөмжөөр байгаль орчны хяналт шинжилгээний ажлыг явуулах шаардлагатай.

Тухайн жилд хийсэн хяналт шинжилгээний үр дүнгүүдийг жил бүрийн 12 дугаар сарын 1-ний дотор холбогдох төрийн захиргааны төв байгууллага /Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн яам/-д хүргүүлэн хянуулж, дараа оныхоо төлөвлөгөөг батлуулж ажиллах ёстой.

Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөрийг бүрэн хэрэгжүүлэх, батлагдсан арга, аргачлалаар дээжлэлт, хэмжилт хийх, холбогдох нарийвчлал, тохиргоог хангасан багаж тоног төхөөрөмжөөр шинжилгээг хийлгэх, үр дүнг шаардагдах нэгжийн системээр гаргах зэрэг бүхий л үйл ажиллагааг “Шаргын эзэн” ХХК хариуцах болно.

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналт шинжилгээ хийх байршил	Хугацаа ба давтамж	Шаардагдах зардал (мян.төгрөг)	Баримтлах арга, аргачлал, стандарт, шаардлагууд
1. Агаарын чанар					
1.1	Агаарын бохирдлын (NO ₂ , SO ₂ , CO, Тоос) шинжилгээ хийлгэж байх	Үйлдвэрийн гадна ба дотоод орчинд	Агаарын найрлага: жилд бүрийн 4 сард	Багажийн түрээсийн зардал: 1 багаж 40.0 х жилд 1 удаа* 5 жил НИЙТ 200,0	MNS 4585:2007 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага, MNS 3384:1982 Сорьц авахад тавих ерөнхий шаардлага, MNS 4048:1988 Тоосны хэмжээг тодорхойлох жингийн арга
1.2	Дуу шуугиан, чичиргээ: химийн ууршимтгай ба идэмхий хорт бодисууд		Жилд бүрийн 4 сард	Багажийн түрээсийн зардал: 1 багаж 30.0 х жилд 1 удаа* 5 жил НИЙТ 150,0	MNS 0017-2-5-11:1988 Агаар дахь азотын давхар ислийн хэмжээг тодорхойлох фотоколориметрийн арга, MNS 5002:2000 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Шуугианы норм, аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага MNS ISO 226:2003 Дуу чимээ- хэвийн норм, түвшиний хэмжээ
2. Хөрсний бохирдол					
2.1	Хөрсний морфологи бичиглэл, рН, цахилгаан дамжуулалт, давс %, ялзмагийн агууламж %, шим тэжээлийн элемент (NO ₃ , P ₂ O ₅ , K ₂ O), хөрсний механик бүрэлдэхүүн, нүүрс устөрөгчийн нэгдлүүд, кадми, хром, кобальт, зэс, хар тугалга, мангани, никель, цайр	Төслийн талбайд 2 цэг сонгох /	Жил бүрийн 3,8 сард	2 цэгт х 2 дээж х жилд 1 удаа х 5 жил /15.0+25.0/ НИЙТ 400.0 /Хөрсний химийн шинжилгээ 1 дээж - 15.0 төг, хүнд металлын шинжилгээ 1 дээж- 25.0 төг/	MNS 3307:1991, MNS 3308:1991 Хөрс. Хөрсний химийн элементүүдийн нийт хэмжээг тодорхойлох арга, MNS 3309:1991 Хөрс. Хөрсний хялбар уусдаг давсны химийн найрлагыг тодорхойлох арга, MNS 3298:1991 Хөрс. Шинжилгээнд дээж авахад тавигдах ерөнхий шаардлага MNS ISO 11047:2001 Хөрсний чанар. Хөрсний усан орчны хандмалд кадми, хром, кобальт, зэс, хар тугалга, мангани, никель, цайрыг тодорхойлох. Дөлний болон цахилгаан дулааны атомын шингээлтийн спектрометрийн арга MNS 3675:1984 Хөрсний органик бодисын хэмжээг тодорхойлох лабораторийн арга MNS 5850:2008 Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналт шинжилгээ хийх байршил	Хугацаа ба давтамж	Шаардагдах зардал (мян.төгрөг)	Баримтлах арга, аргачлал, стандарт, шаардлагууд
3. Газрын доорх ус					
3.1	Эрүүл ахуйн	Гүний худгаас	Жил бүр 8 сард	Жилд 1 удаа* 5 жил* 32.0төг= 160.0	
Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хүрээнд хэрэгжүүлэх ажлын жилийн нийт зардлын дүн				910.0	

Хүснэгт 13. Хяналт шинжилгээ

Тус төслийг хэрэгжүүлэх эхний 5 жилийн орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт 910.0 мян.төгрөгийг төлөвлөж өглөө
Төсөл хэрэгжүүлэх тухайн жилийн орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт нийт зардал 180,0 мян.төг төлөвлөж өгсөн